

Sl. No. : 100981

189(G)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ વિભાગ 'અમરેલી લઘુલિપિ' વિભાગના પરીક્ષાર્થીઓ માટે છે.
- 2) 'અમરેલી લઘુલિપિ' શીખ્યા હોય તેમણે જ આ વિભાગના જવાબ લખવાના છે.
- 3) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંકો પ્રશ્નોના કુલ ગુણ છે.

(અમરેલી લઘુલિપિ)

■ નીચે આપેલા 1 થી 15 સુધીના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે. [15]

- 1) સમૂહ રેખામાં 'કચેરી' શબ્દ માટે કૃયું વર્તુળ વપરાય છે ?
- 2) 145 - લઘુલિપિમાં કઈ રીતે લખાય ?
- 3) લઘુલિપિમાં પ્રથમ રેખા લખવાની લીટીને છેદીને કયારે લખાય છે ?
- 4) લઘુલિપિમાં નીચેથી ઊપર તરફ ગતિ કરતી રેખાઓની કઈ ગતિ કહેવાય છે ?
- 5) સમૂહ રેખામાં વચ્ચે આવતુ 'ય' ચિહ્નનું ક્યાં લખાય છે ?
- 6) લઘુલિપિમાં 'વિધાનસભા' શબ્દ માટે શું લખાય છે ?
- 7) કરી વર્તુળમાં 'વાંચશે' શબ્દ કઈ રીતે બને છે ?
- 8) સામાસિક શબ્દમાં બીજા ટુકડા માટે શું લખાય છે ?
- 9) અમરેલી લઘુલિપિના લેખક કોણ છે ?
- 10) સમાંતર રેખાની ગતિ જણાવો.
- 11) સહેલી રેખાઓની કુલ સંખ્યા જણાવો.
- 12) 'શ્ર' અક્ષર એ કઈ રેખાનું જોડાણ છે ?
- 13) લીટીથી અધ્યર 85 લખેલ છે તે શું દર્શાવે છે ?
- 14) પ, વ, ક, રેખાને અંતે 'સ' વર્તુળ ક્યાં લાગે છે ?
- 15) લઘુલિપિમાં કરોડ લખવા માટે કઈ રેખા લખાય છે ?

■ નીચે આપેલા 16 થી 25 પ્રશ્નોના ટૂકમાં જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે.

[20]

- 16) લઘુલિપિમાં સ-વર્તુળ જુદી જુદી રેખાઓની અંતે કેવી રીતે જોડાય છે ?
- 17) સમુહરેખામાં ‘લ’ - કઢી કયા કયા શબ્દો માટે વપરાય છે ?
- 18) લઘુલિપિમાં સ્વર ચિહ્નનો કેટલા છે ? ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- 19) લઘુલિપિમાં બે સીધી રેખા વચ્ચે ‘જ’ - વર્તુળનું જોડાણ એક ઉદાહરણ આપી જણાવો.

અથવા

લઘુલિપિમાં શબ્દને અંતે વર્તુળ પછી ‘નહીં’ શબ્દનું નિરૂપણ એક ઉદાહરણ આપી જણાવો.

- 20) લઘુલિપિમાં ‘અ’ - ચિહ્નન જોડીને કયારે લખાય છે ?
- 21) લઘુલિપિમાં શબ્દ બનાવવાની રીત ટૂકમાં જણાવો.

અથવા

- લઘુલિપિમાં ‘ન’ ચિહ્નન કઈ રીતે બનશે ? ઉદાહરણ આપી જણાવો.
- 22) લઘુલિપિમાં ‘ર’ અને ‘લ’ કઢી વચ્ચેનો તફાવત બે મુદ્દા આપી જણાવો.
 - 23) લઘુલિપિમાં ‘આઈ’ - સ્વર કઈ રીતે અને તેનું એક ઉદાહરણ આપી જણાવો.

અથવા

- સમાંતર રેખાને સ્વર ચિહ્નન ક્યાં મૂકાય એક ઉદાહરણ આપી જણાવો.
- 24) શબ્દમાં વચ્ચે આવતી ‘લ’ - કઢી સ્પષ્ટ ન દર્શાવી શકાય ત્યારે કઢી કઈ રીતે દર્શાવાય છે ?
 - 25) કયા કયા સંજોગોમાં ‘ર’ - કઢીને બદલે ‘ર’ - રેખાજ વપરાય છે ?

■ નીચે આપેલા 26 થી 30 પ્રશ્નોના માણ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.

[15]

- 26) નીચેના શબ્દોનું લઘુલેખન કરો.
 - (A) નમસ્કાર
 - (B) ભારત
 - (C) કેળવાણી
- 27) નીચેના શબ્દોના શબ્દચિહ્નનો લખો.
 - (A) વિધાનસભા
 - (B) સરકાર
 - (C) ગુજરાત

- 28) નીચેના સામાસિક શબ્દોની સમાસરેખા બનાવો.
- અર્થશાસ્ત્ર
 - ગેર બંધારણીય
 - સમાચારપત્ર
- 29) નીચેના શબ્દ સમૂહને સાથે જોડી સમૂહરેખા બનાવો.
- તેમજે કણું હતું કે
 - લક્ષાંક સિધ્ય કરવો
 - જીલ્લા કલેક્ટર
- 30) નીચેના શબ્દોની દ્વિ - રેખા બનાવો.
- અનામત બેઠક
 - નિરક્ષરતા નિવારણ
 - પત્રકાર પરિષદ

■ નીચેના 31 થી 35 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે. [20]

- 31) ક્યાં ક્યાં સંજોગોમાં વ - કરીને બદલે વ - રેખા જ વપરાય છે ? ત્રણ ઉદાહરણ આપી જણાવો.
- 32) અમરેલી લઘુલિપિમાં જુદી જુદી રેખાઓ સાથે 'લ' - કરીનું જોડાણ ઉદાહરણ આપી જણાવો.

અથવા

લઘુલિપિમાં ક્યા ક્યા સંજોગોમાં ચિહ્નલોપ કરવામાં આવે છે ? ઉદાહરણ આપી જણાવો.

- 33) સંયુક્ત સ્વરની રૂપરેખા ઉદાહરણ આપી જણાવો.
- 34) લઘુલિપિમાં અધ્યર અને છેદાતી સંઘ્યા શું સૂચવે છે ? ઉદાહરણ આપી જણાવો.
- 35) લઘુલિપિમાં 'હ' - ચિહ્નની રૂપરેખા જણાવી શબ્દમાં તેનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરી ઉદાહરણ આપો.

અથવા

લઘુલિપિમાં ઝડપી ગતિ મેળવવા માટે તમે શી કાળજ રાખશો ? તે અંગેના તમારા મંતવ્યો જણાવો.

■ નીચે આપેલા 36 થી 41 પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે. [30]

- 36) કરી વર્તુળના નિયમો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- 37) સમૂહ રેખાને ટૂંકી બનાવવા માટે કઈ કઈ બાબતોનો લોપ કરી શકાય છે ? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

અથવા

- શબ્દચિહ્નની રૂપરેખા વર્ણવી ઉદાહરણ આપી સમજાવો:
- 38) સમાસ રેખાની રૂપરેખા વર્ણવી ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- 39) લઘુલિપિમાં લેખન પ્રેક્ટીશ કરતી વખતે કઈ કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ ?

અથવા

- દ્વિ-રેખાની રૂપરેખા જણાવી ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- 40) લઘુલિપિમાં રેખાના પ્રકાર જણાવી જુદા જુદા પ્રકારમાં વર્ગીકરણ કરી સમજાવો.
- 41) લઘુલિપિમાં ‘થ’ - ચિહ્નન શબ્દ રેખામાં ન, વ કિ અને થ-વર્તુળ સાથે કઈ રીતે જોડાય છે ? ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

